

LISTY PRAHY1

kulturně společenský měsíčník

březen 3 2011

www.listyprahy1.cz

STRANA 2

Auto mít, ale nemýt
rady ekorubriky

Pomoc slabozrakým
kuchyní pro nevidomé a další kurzy

STRANA 3

Eva Hencychová
rozhovor se zpěvačkou, skladatelkou ...
O spojených národech
nová kniha nejen pro středoškoláky

STRANA 4

Asie zase je
nová instalace NG v paláci Kinských
K Šemberě
tip na předjarní výlet

STRANA 5, 6

Pražská kultura
divadla a kina v březnu
Fotografové na lovu
divočina v panteonu Národního muzea

Výstava keramiky? Paráda!

Své brány otevřelo třetího února Uměleckoprůmyslové museum v Praze všem milovníkům české keramické plastiky a především jejího tvůrce, jehož téměř šedesátiletou tvorbu výstava mapuje. Oním umělcem není samozřejmě nikdo jiný než Pravoslav Rada, významná postava českého umění poválečné éry a vlastně celé druhé poloviny dvacátého století.

Proslavil se zejména ziskem zlaté medaile z výstavy EXPO 1958 v Bruselu, pro kterou vytvořil soubor skleněných dekorací, úspěšný byl i na následujících dvou světových výstavách v Montrealu a v Osace. Další vítězství sklídl na Mezinárodní výstavě keramiky v Praze roku 1962. Celoživotně se věnuje keramické plastice, a to jak ve formě interiérových dekorativních předmětů, tak třeba keramických prací pro architekturu a exteriéry. Kromě keramiky se také věnoval loutkovým filmům – vytvořil celkem pět výtvarných návrhů – z nichž nejznámější je ten z roku 1982 s názvem *Jak ulovit mamutu*.

Nutno podotknout, že Pravoslav Rada má výtvarný talent, jak se říká, v krvi. Jeho otec Vlastimil se proslavil jako ilustrátor (spolupracoval s humoristou Jaroslavem Žákem)

Fontána ve Vlašimi (architekt Vladimír Fencel, keramika)

a dědeček byl profesorem kreslení. Jeho žena Jindřiška je zase známá díky svým porcelánovým reliéfům a užitému umění. V rodinné tradici již čtvrtou generaci pokračuje dcera Šárka, taktéž keramička.

V malé patrové výstavní síni je toho k vidění víc než dost. (Přirozené v tom dobrém slova smyslu.) Jednotlivé exponáty jako by kolem sebe sálaly spousty pozitivní energie. Množství větších či menších soch návštěvníka přímo nutí zapomenout na okolní svět a pozastavit se nad tím keramickým ptáčkem, rybičkou, kočkou, andělem nebo umělecky ztvárněným lidským obličejem – právě to jsou nejčastější témata Radových prací a tedy i na výstavě jsou zastoupeny ve velkém množství. Málokdy se stane, aby vás keramická soška donutila k úsměvu, kdy si možná pro sebe řeknete: „To je ale roztomilé...“ a zároveň i k zamyšlení; aby měla v sobě vtip a zároveň i trochu moudrosti. Radovy sošky tohle umí dokonale. Podíváte se třeba na jeho plastiku Hlava s pruhy (1988) a nevíte, čím vás vlastně zaujala dříve – výraznými barvami nebo zvláštním výrazem ve tváři. Co si asi myslí? Co nám chce říci? Nebo Elfové s hudebními nástroji (1963), zajímavě tvarově řešené barevné postavičky s křídly a až naivními obličejí. Nebo jeho typické sedící kočky všech velikostí a třeba s květinovým potiskem. Rada si rád hraje s barvami a nečekámy kreacemi jako jsou právě potisky nebo aplikace foto-

Dáma s květinou (1968, porcelán, obtisky, kov)

grafií. Nic z jeho díla nepostrádá kvalitní zpracování, nepřehlédnutelné barevné kombinace glazur a taky notnou dávku důvtipu, nadsázky a humoru. Ne nadarmo je Pravoslav Rada uměleckou kritikou řazen k tzv. umění české grotesky, které vyjadřuje typický rys českého (nejen) umění, kterým je právě onen „chytrý humor“. Dýchne na vás i na této výstavě, ze které si odnesete nejen pěkný kulturní zážitek, ale i pořádnou dávku pozitivní energie. A možná nejen vy, ale i vaše děti, které klidně můžete vzít s sebou – rozhodně se nebudou nudit (což o všech výsta-

Profil – Čert (1998, kamenina glazovaná)

vách určitě neplatí), protože Radovy plastiky rozhodně nudné nejsou a líbí se všem generacím. Ti starší zavzpomínají na zlatou éru české keramiky a mladší se zase přesvědčí o tom, že plastika nemusí být jen abstraktní a těžko pochopitelná a přesto má co říci.

Retrospektivní výstavu s názvem P. Rada! – Paráda! v Uměleckoprůmyslovém muzeu můžete navštívit každý den kromě pondělí, a to od 10 do 19 hodin v úterý a od 10 do 18 ve středu až neděli. Čas máte do 25. dubna.

Karolína Hornová

Digitalizace národního kulturního dědictví začíná

Národní knihovna spouští nový projekt

S digitalizací vzácných tisků mají v Národní knihovně již dlouholeté zkušenosti. Dobře know how i vynikající výsledky dostaly NK v tomto oboru do světové špičky. Digitalizaci si vynutila doba, v níž stále více zacházíme s elektronickými médii a přestáváme mít potřebu listovat skutečnými knihami a jinými tisky, dále nutnost ochránit dokumenty právě před fyzickým opotřebováním – a také povodně.

Převedeny do digitálního formátu byly již desítky tisíc nejvzácnějších dokumentů a knih nejen z fondů Národní knihovny, ale i dalších významných knihoven, které s ní spolupracují v projektech *Kramerius* a *Manuscriptorium*. Přesto je nyní zřejmé, že je v tomto oboru nutno rychle přidat, protože ve zpřístupňování mladších knih a tiskovin on-line, tedy v digitalizaci ve velkém, nám ujdě vlak. Bohdana Stoklasová, koordinátorka knihovnické části projektu *Národní digitální knihovna* říká, že kdyby dosavadní tempo digitalizace zůstalo stejné, trvalo by takto ochránit naše kulturní dědictví ještě 300 let. Jenže záchrana informací z velké části dokumentů již nesnese odkladu. Například prestižní deník českého národně smýšlejícího měšťanstva vydávaný od roku 1861, *Národní listy*, pyšníci se Nerudových fejetony, poezí Vítězslava Háška či články Jakuba Arbesa, jsou tištěny na kyselém papíře, který se dnes rozpadá. Kvůli tomu a kvůli hojné frekvenci výpůjček se, podobně jako množství dalších tiskovin i knih z konce 19. století ocitly na pokraji zkázy. Jejich digitalizace již proběhla a byla velmi složitá – vyžádala si kompletní nepoškozených exemplářů z mnoha institucí.

NÁRODNÍ DIGITÁLNÍ KNIHOVNA

Projekt *Národní digitální knihovny* bude financován z 85 % ze Strukturálních fondů EU, zbytek z celkových cca 300 milionů doplní státní rozpočet. Nositelem projektu je Národní knihovna a spolupracujícím partnerem Moravská zemská knihovna v Brně, nejdůležitější knihovna ve východní části republiky, jejíž fondy se budou digitalizovat také. Z principu celého programu vyplývá, že prvotní je záchrana, převedení a uložení dat ve spolehlivém digitálním úložišti. Důležitá je fyzická záchrana digitalizovaných dokumentů, která bude samozřejmě v nejnútnejších případech probíhat. Prostředky na ni však plynou z jiných fondů. Logicky ovšem vyplývá, že digitalizované dokumenty již budou mnohem méně opotřebovány fyzickým vypůjčováním a budou tak podléhat zubu času podstatně pomaleji než dosud.

CO SE BUDE DIGITALIZOVAT?

Půjde především o bohemika 19. a 20. století nejvíce ohrožená právě degradací kyselého papíru v kombinaci s častým používáním. Dále velmi výběrově uživatelsky nejzajímavější rukopisy od r. 1801 až do součas-

nosti, a to včetně překladů plných textů a obrázků. Digitalizovat se budou především starší dokumenty volně přístupné široké veřejnosti. Novější dokumenty budou zpřístupněny v souladu s platnou legislativou. Dokumenty budou vybírány podle významu, unikátnosti, fyzického stavu a jiných kri-

térii. Významným hlediskem bude zájem čtenářů, takže si v digitální formě budeme moci listovat například i tradičními starými kalendáří, módními časopisy a možná i nejpopulárnějšími svazky „červené knihovny“. Principiálně tedy budou digitalizované do-

kumenty přístupné nejen vybraným skupinám odborné veřejnosti, tak jako dosud, ale skutečně všem zájemcům. Ovšem v mezích autorských práv – 70 let od smrti autora.

A objem? Ten je skutečně úctyhodný – do roku 1919 má být zpracováno celkem více než 50 milionů stran.

JAK SE TO DĚLÁ?

Je asi nejlogičtější otázkou laika. Digitalizační pracoviště NK ČR i digitalizační pracoviště v Moravské zemské knihovně v Brně budou vybavena robotickými skenery, které zvládnou i několik tisíc stránek za hodinu, i výkonnými velmi šetrnými skenery s vakuovým přisáváním stránek. Na obou pracovištích v Praze i Brně se počítá s digitalizací několika set knih denně.

Nyní budou probíhat výběrová řízení na zajištění dodávek technologií a služeb, říká Bohdana Stoklasová. Členové řešitelského týmu analyzovali i testovali technologie použité v obdobných projektech v Nizozemsku, Německu, ale třeba i na Novém Zélandu.

OCHRANA NOSIČŮ – NEKONEČNÝ ÚKOL

Ochránit nejen nosiče digitalizovaných dat, ale i jejich obsah, aby byl přístupný i po velmi dlouhé době, to je jedna z nejdůležitějších částí projektu a Bohdana Stoklasová ji přirovnává k ochraně ohně. I ten je třeba stále opatřovat a nesmí uhasnout. Stejně jako bude třeba sledovat stárnutí formátů a řadu dalších rizikových faktorů v dlouhodobém úložišti digitálních dat. Pro konkrétní představu běžného uživatele poslouží příklad dnes již nevyužívaných disket do PC nebo formátu T602, obojí „zastaralo“ za pouhých 10–15 let. Dlouhodobá archivace je tedy z tohoto hlediska náročná a drahá záležitost, ale přesto se vyplácí, říká Bohdana Stoklasová.

Martina Fialková

PLACENÁ INZERCE

RE/MAX

MATYÁŠ HROMÁDKA
Realitní specialista RE/MAX All Inclusive

- nejlepší makléř RE/MAX All Inclusive v roce 2010!
- komplexní realitní služby včetně kvalitního právního servisu při prodeji či pronájmu Váší nemovitosti
- profesionalita, flexibilita a osobní přístup
- specializace na centrum Prahy, ostatní lokality po dohodě

VAŠE SPOKOJENOST JE MÝM CÍLEM.
I speak English

matyas.hromadka@re-max.cz **731 644 161**

Jak se budeme sčítat?

K půlnoci z 25. na 26. března se v České republice uskuteční sčítání lidu, bytů a domů. Stane se tak i ve všech státech Evropské unie a poprvé v historii tak budou sčítat všechny země EU ve stejném roce. Jak u nás, tak i jinde se ho zúčastní nejen domácí občané, ale i cizinci. Toto sčítání umožní vytvořit srovnatelné údaje o EU a jejích členech.

JAK BUDE VŠE PROBÍHAT?

Každý občan ČR obdrží poštou formulář minimálně deset dní před sčítáním. Sběr vyplněných formulářů bude možný několika způsoby. Jednou z možností bude on-line vyplnění a odeslání formulářů po internetu. Dále budou moci lidé formuláře osobně odevzdat komisaři. V tomto případě bude nutné si domluvit s komisařem termín schůzky, kdy si přijde formulář vyzvednout. Poslední možností je odeslání formulářů poštovní obálkou po P. O. Boxu Českého statistického úřadu (komisař předá předtištěnou obálku formátu A4, žádné poštovné v tomto případě domácnost neplatí).

Výsledky pak vyhodnotí Český statistický úřad, který je hlavním garantem sčítání.

Velké břemeno však bude ležet i na zaměstnancích České pošty, která pro Český statistický úřad zajišťuje tzv. terénní práce pro chytané sčítání lidu, tj. tisk více než 20 milionů formulářů a jejich osobní předání všem obyvatelům, sběr vyplněných formulářů, vše kolem logistiky tiskopisů po celé České republice. Dále pomoc lidem, kteří budou potřebovat poradit s vyplněním sčítání nebo třeba i zajištění call centra, na které budou moci všichni v době sčítání volat zdarma se svými dotazy a nejasnostmi. Call centrum funguje od 26. února každý den od 8:00 do 22:00 hodin na bezplatné lince 800 879 702.

Sčítacími komisaři budou v naprosté většině případů zaměstnanci České pošty, kteří mají s doručováním a s ochranou osobních údajů zkušenosti a praxi.

Chcete navštívit
reprezentační prostory

PALÁCE ŽOFÍN

setkat se s pražským primátorem
BOHUSLAVEM SVOBODOU

diskutovat s ním o budoucnosti Prahy
a zúčastnit se i společenského
setkání s rautem?

Pátek 4. března od 10,00 hodin.
Informace o vstupném a organizaci na
www.zofin.cz nebo na tel.: 224 930 848.

Karneval či masopust?

Plesová sezóna je v plném proudu a karnevaly pro děti i dospělé probíhají ve městech i na venkově. I „masopustní doba“ – tedy myslím rej masopustních masek – se blíží. Ovšem jak spolu tyto dvě, na první pohled nesourodé skutečnosti souvisejí?

Vezmu to odzadu. Masopust je tradiční svátek, který de facto přilíží nesouvisí s náboženskými tradicemi, avšak termín jeho konání se k nim přímo váže. Přesněji řečeno – slaví se tři dny po předcházející Popeleční středě. Po ní pak začíná 40 denní půst, který trvá do Velikonoc. A poněvadž datum Velikonoc je pohyblivé, je pochopitelné pohyblivé i datum masopustu.

Během masopustu chodíval (a někde dosud či opět chodí) průvod máškar, hrála se masopustní představení a prováděly se různé taškařice. Masopust vyvrcholil zpravidla velkou zábavou s tancem. Je vlastně paradoxem, že masopust je svátek spojený se zábavou a nespoutanou konzumací jídla i pití, když ve svém jméně nese slovo „půst“.

A tím se dostáváme k dalšímu druhu zábavy, tedy karnevalu. V našich zeměpisných šířkách se většinou uvádí spíše „maškarní“ nebo „ples v maskách“, ovšem ve světě je karneval samozřejmý, byť trochu odvázanější. Stačí se podívat na druhou stranu světa, do Jižní Ameriky. Jeden z největších a asi nejznámějších karnevalů se koná ve městě Rio de Janeiro. A překvapivě, právě před velikonočním půstem. Karneval v Riu se sice prý konal již dávno před příchodem křesťanů, ovšem současná souvislost je nasnadě. A proto si můžeme lehe odpovědět na otázku z názvu tohoto zamyšlení: Karneval nebo masopust?

Je to vlastně úplně jedno, které slovo použijeme. Podle všeho jde o totéž. Český „masopust“ jasně naznačuje, že máme vypustit maso z jídelníčku. Karneval je zase snadno přeložitelné italské sousloví: carne – maso a vale – sbohem.

Stejnou podobnost najdeme i u hlavních protagonistů obou oslav, tedy u masek a máškar. Slovo „maškara“ totiž klidně mohlo dorazit do češtiny z italského označení pro „masku“ – „maschera“, případně španělského „máscara“.

A když už jsem na začátku narazil na tu plesovou sezónu a maškarní bály, přidám ještě jednu zajímavost – opět z italského prostředí. Netradiční zábavy v maskách začala pořádat aristokracie v období manýrismu, tedy zhruba v 16. století. Největšího zájmu veřejnosti pak doznaly až v 18. století, kdy se takto začaly bavit i „nižší třídy“ obyvatel.

A co vy? Už jste letos nějaký karneval nebo maškarní navštívil?

Ondřej Sedláček

Sčítání lidu se týká všech osob, které se v rozhodný okamžik (půlnoc z 25. na 26. března 2011) nacházejí na území České republiky nebo zde mají trvalý nebo povolený přechodný pobyt. Měli by se jej tedy zúčastnit i cizinci, kteří v ČR žijí nebo tu v této době budou pobývat jako turisté. Pro ty, kdo neumějí česky, jsou připraveny pomocné formuláře a vysvětlivky v osmi jazycích: angličtina, francouzština, ruština, vietnamština, němčina, polština, ukrajinština a romština. Cizinci přebývající v hotelích, na ubytovnách či kdekoliv jinde v ČR na dovolené, nebudou vyplňovat formuláře celé, ale pouze prvních šest otázek osobního listu. Formuláře budou připraveny na recepcích, vyplnit by je se zahraničními hosty měl personál ubytovacího zařízení.

Sčítání lidu se na území ČR koná už od roku 1869. Nově se letos objeví otázka na registrované partnerství. Sčítání lidu v žádném případě nezjišťuje majetkové ani finanční poměry dotazovaných. Česká pošta ke sčítání vydala i příležitostnou poštovní známku v nominální hodnotě 10 Kč. **Mař**

PŘÍPOMEŇME SI V BŘEZNU

- 5. 3. 1871 na Staroměstském nám. byl uzavřen první občanský sňatek v Praze – **140 let**
- 17. 3. 1936 se narodil Jiří Grygar, astronom – **75 let**
- 18. 3. 1996 zemřela Anna Masaryková, historička umění a vnučka T.G. Masaryka (nar. 3. 4. 1911) – **15 let**
- 19. 3. 1896 v Praze byl zahájen provoz na první elektrifikované tramvajové lince z Karlína do Vysočan – **115 let**
- 27.–29. 3. 1996 anglická královna Alžběta II. vykonala státní návštěvu ČR, byla to první oficiální cesta britského monarchy do historických zemí Koruny české – **15 let**

Výběr z vlastivědných akcí PIS

Kam v březnu na procházku?

Pražská informační služba, tel.: 221 714 152, 221 714 151, www.pis.cz.

(Vstup na akce 100/70Kč, není-li uvedeno jinak.)

■ **3. čt. Kudy vedly cesty karmelitek na Menším Městě pražském?** Po stopách řádu karmelitek s prohlídkou kostela sv. Benedikta. Začátek ve 14.30 před vchodem do kostela Panny Marie Vítězné (Karmelitská 9, Praha 1). (M. Gausová-Zörnerová)

■ **5. so. Pražský hrad sídlo panovníků i hraček.** V rámci cyklu „Děti, poznejte Prahu!“. Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu dospělé osoby). Povídání o historii a památkách Pražského hradu s návštěvou Muzea hraček. Začátek v 10.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském nám.). Omezený počet na 2 x 40 osob. Cena dětí 70 Kč/dospělí 100 Kč + do muzea 20 Kč/40 Kč. (Z. Tlásková, M. Koblihová)

■ **Národní divadlo.** (stejně i 13. 3., 19. 3., 27. 3.) Prohlídka vybraných prostor. Začátek každou půlhodinu od 8.30 do 11.00 před vchodem do historické budovy. Cena 140/100 Kč. (průvodci PIS)

■ **Český Brod – město na okraji Prahy.** Vycházka kolem reliktů hradeb s baštami a předbráním Kouřimské brány na náměstí, rozdělené masnými krámy s bývalou radnicí, kostelem sv. Gotharda i s řadou dochovaných barokních domů a dále ke kostelu Nejsvětější Trojice v jižní části města. Začátek před nádražím Český Brod po příjezdu vlaku, který odjíždí z Prahy – Masarykova nádr. v 9.40. (Z. Kobylková)

■ **Vyhlička Na Košince.** Z vyhlídky na vitavské zátoky. Sestoupíme kolem Grábovy vily ke kostelu sv. Vojtěcha a k Libeňskému zámku. Začátek ve 13.00 na stanici tram. č. 10, 24, 25 „Bulovka“. (P. Lešovská)

■ **6. ne. Ferdinand Maxmillán Brokoff – mistr barokního monumentálního realismu.** Vycházka za pražskými díly nejvýznamnějšího člena sochařské rodiny Brokoffů nás povede přes Karlův most kolem sousosí sv. Františka Xaverského a sv. Jana z Matky, zastavíme se u jeho malostranských plastik, domovních znamení, palácových portálů dojdeme až k Mariánskému sloupu na Hradčanském náměstí. Začátek ve 14.00 u sochy Karla IV. na Křižovnickém nám. (J. Škochová)

■ **Od Matěje k Vítěznému náměstí.** Při procházce si povíme o historii Dejvic, podíváme se k některým usedlostem. Začátek ve 14.00 na zastávce autobusu č. 131 „U Matěje“ (jede od metra A „Hradčanská“). (B. Švejnohová)

■ **Zmizelá Praha – Vinohrady.** Cyklus „Pražská předměstí“. Jak se Viniční Hory proměnily v Královské Vinohrady? Začátek ve 14.00 u Lékařského domu čp. 31 na I. P. Pavlova. (P. Kučera)

■ **9. st. „Umění řemesla hodinářského“.** Návštěva výstavy v prostorách Křížové chodby a Rytířského sálu Staroměstské radnice. Začátek v 17.00 před vchodem do radnice. Omezený počet na 20 osob. Cena 100 Kč + na výstavu 80 Kč. (J. Lidmaňský)

■ **10. čt. Architektura 20. století.** Vývoj architektury od secese k funkcionalismu. Procházka pasážemi Nového Města pražského – pasáží Broadway, U Rozvařílů, U Hájků a dalších. Začátek v 16.00 před Prašnou branou na nám. Republiky. (J. Stěnička)

■ **11. pá. Pražské byty rodiny Masaryků – 1. část.** Vyprávění o rodinném životě prezidenta T. G. Masaryka a o místech, kde se svou rodinou bydlel a pobýval. Začátek v 15.30 v Rubešově ulici 7, P 2 (přesun MHD na tram. zastávku „J. Masaryka“). Omezený počet na 30 osob. (L. Mandová)

■ **12. so. Pražský hrad v dějinách české reformace.** Závěrečná část cyklu „Pražou reformační“ spojená s prohlídkou kaple Všech Svatých. Začátek ve 14.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském nám. (A. Škrlandová)

■ **Vyšehrad.** Prohlídka areálu včetně hřbitova a kasemat, podzemních chodůb někdejší barokní pevnosti. Připomeneme si také nejznámější legendy i záhadu Čertova sloupu. Začátek ve 14.00 před kostelem sv. Petra a Pavla. (průvodce PIS)

■ **Z Hloubětína do Kyje.** Vycházka zaměřena na historii Hloubětína a obce Kyje. Začátek ve 14.00 na stanici metra B „Hloubětín“ v podchodu stanice, před vstupem do prostoru metra. (B. Kocourek)

■ **13. ne. Národní divadlo.** (viz 5. 3.)

■ **Ze Zadní Třebáně na Karlštejn.** Vycházka cestou, kterou kdysi chodívali muži z Hlásné Třebáně do služby na Karlštejn. Začátek na žel. stanici „Zadní Třebáň“ po příjezdu vlaku, který odjíždí z žel. zastávky „Praha hl. nádr.“ v 9.45. (pěší trasa cca 4 km). (P. Lešovská)

■ **Maiselova a Španělská synagoga.** Prohlídka synagog v rámci cyklu „Poznávejte Židovské Město“. Začátek v 10.0 před vchodem (Maiselova 10, P 1). Omezený počet na

30 osob. Cena 100/70 Kč + do objektů 75 Kč. (Z. Tlásková)

■ **Karlovo náměstí nebo Dobytčí trh?** O historii místa, které bylo plánovaně založené Karlem IV., o zajímavých stavbách světských, církevních i magických, o osobnostech české společnosti hudební, politické, literární i jiné. Začátek ve 14.00 před Novoměstskou radnicí na Karlově nám. (M. Hátlová)

■ **14. po. Životní osudy a největší reformy císaře Josefa II. Habsburského.** Přednáška k 270. výročí narození Josefa II. (13. 3. 1741). Začátek v 17.00 v sále PIS, Arbesovo nám. 4, P 5, v přízemí. Omezená kapacita na 30 osob. (J. Nováková)

Kyje, kostel sv. Bartoloměje (Vycházka „Z Hloubětína do Kyje“ – 12. 3.)

■ **15. út. Bílkova vila.** Prohlídka vily sochaře F. Bílka, otevřená po rekonstrukci, spojená s procházkou po okolí. Začátek v 16.00 před vchodem (Mickiewiczova 1, P 6). Omezený počet na 25 osob. Cena 100 Kč + do vily 60 Kč. (J. Jebavá)

■ **17. čt. Kostel sv. Jana Nepomuckého na Hradčanech.** Prohlídka vojenského barokního kostela přestavovaného Kryštofem a Kiliánem I. Dientzenhoferem. se sochařskou výzdobou V. M. Jäckla s pohledem na iluzivní fresku od V. V. Reiner. Začátek v 16.00 před vchodem. Omezený počet na 40 osob. (S. A. Marchal)

■ **19. so. Národní divadlo.** (viz 5. 3.) **Za Bohumilem Hrabalem do Kerska.** Vycházka k proslulé restauraci Hájenka, k lesnímu ateliéru Kuba, kolem Josefského minerálního pramene, k Hrabalově chatě a dále přes lokalitu „Na kostelíku“ na hřbitov

v Hradištku. Začátek po příjezdu autobusu, který odjíždí z Černého mostu v 9.18 (směr Kostelní Lhota) před zastávkou „Hradištko – Kersko“. (Z. Kobylková)

■ **Pražský klasicismus a empir. Povídání o fenoménu doby – činžovních domech.** Procházku zahájíme u Wimmerova domu přes Platýz se zastavením na Uhelném trhu u Wimmerovy kašny, ulici Rytířskou, zastavíme se u kostela sv. Kříže a paláce U Hybernů až k Masarykovu nádraží. Začátek ve 14.00 u pomníku na Jungmannově nám. (J. Škochová)

■ **20. ne. Franz Kafka muzeum v prostorách unikátní Hergetovy cihelny.** Prohlídka expozice „Město K. Franz Kafka a Praha“. Začátek ve 14.00 před vchodem (Cihelna 5b, P 1, stanice tram. č. 12, 18, 20, 22 a metra A „Malostranská“). Omezený počet na 25 osob. Cena 100/70 Kč + do muzea 180/120 Kč (senior nad 65 let). (Z. Tlásková)

■ **Od Horní Palaty kolem Pernikářky přes Klamovku na Budánka.** Vycházka v jejímž rámci poznáme několik místních usedlostí, projdeme se přírodním anglickým parkem, v němž rod Clam-Gallasů vybudoval pozoruhodné stavby a skončíme u ruiny dělnické kolonie Na Budánkách. Začátek ve 14.00 na zastávce autobusu č. 176 „U Palaty“ (jede z „Karlova nám.“, možno přistoupit na stanici „Švandovo divadlo“). (E. Sokolová)

■ **Břevnovský klášter.** Prohlídka klášterního areálu včetně barokní baziliky sv. Markéty, románské krypty a budovy prelatury. Začátek v 15.00 před kostelem (tram. č. 22 „Břevnovský klášter“). Cena 100/70 Kč + do objektu 50/30 Kč. (M. Vymazalová)

■ **21. po. Kostel sv. Ducha.** Prohlídka kostela s výkladem o historii místa a zaniklého benediktinského kláštera. Začátek v 15.00 před vchodem. (z ulice E. Krásnohorské, Praha 1). (A. Škrlandová)

■ **22. út. Baba – vzorová vilová osada.** Po stopách funkcionalistické bytové kultury. Začátek v 16.00 na zastávce aut. č. 131 „U Matěje“ (jede od metra A „Hradčanská“). (H. Mandová)

■ **24. čt. Slavní pražští podnikatelé.** Přednáška o podnikatelských úspěších a osudech Ringhofferů, Waltrů, Odkolků, Waldesů, Kolbenů, Zátků, Wagnerů, H. Podolské a dalších. Začátek v 17.00 v sále PIS, Arbesovo nám. 4, P 5, v přízemí. Omezená kapacita na 30 osob. (E. Sokolová)

■ **25. pá. Vojanovy sady z botanického hlediska.** Vycházka z cyklu „Kouzlo pražských zahrad a parků“. Začátek v 15.00 před vstupem z ulice U Lužického semináře na Malé Straně. (V. Válová)

■ **26. so. Za Václavem Talichem do Berouna** – vycházka k připomenutí 50.výročí úmrtí českého skladatele. Začátek po příjez-

du vlaku, který odjíždí ze stanice „Praha hl. nádraží“ v 9.10, sraz na stanici „Beroun“. Cena 140/100 Kč + do muzea 50/25 Kč + na rozhlednu 10 Kč. (J. Urbanová)

■ **Strahovský klášter.** Prohlídka historických sálů Strahovské knihovny premonstrátského kláštera, včetně interiérů Teologického sálu, zrestaurovaného Filosofického sálu a kabinetu kuriozit. Začátek v 11.00 před knihovnou na Strahovském nádvoří. Omezený počet na 30 osob. Cena 100 Kč + vstupné 80 Kč. (J. Nováková)

■ **Kostel sv. Michala na Starém Městě** (stejně i 27. 3.). Celková prohlídka bývalý kostel sv. Michala a jeho pohnuté osudy v minulosti i současnosti. Začátek ve 14.00 před vchodem (Michalská ul., P 1). Omezený počet na 40 osob. (M. Racková)

■ **27. ne. Národní divadlo.** (viz 5. 3.)

■ **Keltskou stezkou.** Na vycházce za Kelty na Šance se seznámíme s historií Keltů, s opěvněním a místní přírodou. Začátek na stanici tramvají č. 3 a 17 „Modřanské nádraží“ u nástupiště autobusu č. 173, který odjíždí ve 14.08. (B. Kocourek)

■ **Kostel sv. Michala na Starém Městě.** (viz 26. 3.)

■ **Zmizelá Praha – Žižkov.** Cyklus „Pražská předměstí“. Jak vznikl mezi vrchem Vítkovem a vrchem sv. Kříže pražský Montmartre? Začátek ve 14.00 u vchodu do budovy Odborových svazů na Churchillově nám. (P. Kučera)

■ **28. po. Zemská porodnice u sv. Apolináře.** S prohlídkou kaple sv. Kříže dnešní gynekologicko-porodnické kliniky v Apolinářské ulici 18. Začátek v 16.00 před vchodem. (M. Racková)

■ **29. út. Adresát nezastižen. Staré Město.** Vycházka je zaměřena na význačné osobnosti Starého Města pražského. Začátek v 16.00 v podchodu stanice metra A „Staroměstská“. (J. Stěnička)

Vycházky se konají, sejde-li se nejméně deset účastníků. Max. počet je 70 ve skupině (není-li uvedeno jinak). Vstupné do objektů si hradí účastníci sami. Přednost mají klienti se vstupenkou zakoupenou v předprodeji. Dětem do 15 let, studujícím, seniorům a invalidám poskytujeme slevu. Max. kapacita sálu PIS – 30 osob.

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Svoz objemného odpadu

v úterý **8. 3. a 22. 3.** (přistavení v úterý

ráno, odvoz ve středu ráno)

• Charvátova poblíž budovy Magistrátu hl.m.Prahy

• Haštalská (č. 2)

• Malostranské nám. 11 (horní)

(zdroj: OÚ MČ Praha 1)

Auto na ulici můžete mít, ale nemůžete ho tam mýt

Každý motorista čas od času zjistí, že jeho plechový miláček by zasloužil trochu vody a mýdla. Ale pokud se s autem nevypraví do profesionální mycí linky a začne auto mýt přímo na ulici, na dvorku nebo na zahradě u své chalupy, dopouští se přestupku. Mýt auto takovým způsobem se totiž nesmí.

V obecné rovině to zakazuje vodní zákon, který doslova říká: „Mytí motorových vozidel a provozních mechanismů ve vodních tocích nebo na místech, kde by mohlo dojít k ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod, je zakázáno.“

Z tohoto znění by ještě svítala naděje, že pokud najdeme místo, kde ohrožení vod nehrozí, můžeme na něm auto umýt. Ale z omylu nás vyvede ministerstvo životního prostředí. Podle jeho tiskové mluvčí potenciální ohrožení podzemních vod a potažmo i životního prostředí obecně hrozí kdekoli. Navíc nelze vypouštět odpadní

vody znečištěné ropnými produkty do „nebezpečné“ kanalizace. A podle úřadu může při mytí automobilu k úniku ropných látek dojít.

Jediným bezpečným způsobem mytí aut, respektujícím požadavky ochrany vod, je podle ministerstva životního prostředí pouze mytí v profesionálně provozovaných mycích linkách.

Jak asi každý tuší, běžná praxe bude jiná. Pomiňme to, že za mytí auta na ulici či jinde mimo myčku hrozí pokuta za přešlupek, a zkusme se podívat, co si o škodlivosti mytí auta myslí odborníci na sanaci škod a

ochranu prostředí. Podle nich je problém v tom, že mytí aut je činnost pestrá – zatímco někdo může auto jen ošplouchnout obyčejnou vodou, jiný jej může cídít za pomoci silné chemie. Bude se lišit i míra toho, jak a čím je auto znečištěné. A různorodé jsou i vlastnosti místa, na kterém je auto myto. Na některých místech ohrožení vod nehrozí, na jiných ano – ale zpravidla nevíme, jak je dané místo citlivé.

Z auta se při mytí kromě prachu mohou uvolňovat olejové látky, polyaromatické uhlovodíky a samozřejmě se do prostředí dostane samotný čistící prostředek. Odborníci se shodnou, že kvůli výše uvedeným skutečnostem je nakonec tím nejšetrnějším způsobem, jak pečovat o své auto, mytí v myčce.

Martin Mach Ondřej

EKORUBRIKA

Dejme šanci (i)migrantům

Sdružení pro integraci a migraci na letošní rok připravilo besedy, na kterých chce seznámit studenty základních škol a širokou veřejnost s problematikou integrace cizinců u nás a s důvody jejich migrace. Odborníci ze SIMI i samotní cizinci předají své osobní zkušenosti prostřednictvím vlastního příběhu. Na besedy navazují Multikulturní večery pro veřejnost, na kterých se zájemci mohou seznámit s vybranými zeměmi prostřednictvím jejich kultury (hudby, tance, jídla apod.).

Zde může být váš inzerát o velikosti 53 x 30 mm za 760 Kč.
Informace na www.listyprahy1.cz,
listyprahy1@jalna.cz
nebo na 603 429 198.

Spotřebitelská poradna

Reklama zboží

DOTAZ: Potřebuji reklamovat zboží, konkrétně mobilní telefon, a nenašel jsem doklad o zaplacení. Mám pouze záruční list. Stačí to k podání reklamacie? Jak se potom řeší vrácení zboží či odstoupení od smlouvy?

ODPOVĚD: Žádný zákon neukládá, jaké doklady musíte k reklamaci předložit, musíte prodejci pouze prokázat, že jste výrobek koupil právě u něj, kdy a případně za kolik. K provedení opravy tedy záruční list stačí, k odstoupení od kupní smlouvy potřebujete nějaký důkaz o ceně. Bylo-li zboží placeno kartou, stačí výpis z účtu, za určitých podmínek případně i svědecká výpověď.

DOTAZ: Zakoupil jsem v Baumaxu řetězovou pilu a hned druhý den jsem ji byl reklamovat. Nechtěli mi však vrátit peníze, protože byla použitá, ale vzali ji do opravy. Nyní je pila správná, ale já v tento výrobek již nemám důvěru. Mám nárok na vrácení peněz, když jsem měl pilu doma vlastně jen 24 hodin, nebo mám nárok na jiný výrobek?

ODPOVĚD: Při nákupu v kamenném obchodě nemáte zákonný nárok na vrácení věci při první závadě, mohl jste však uplatnit nárok na výměnu, kterou si můžete prvních 6 měsíců od koupě zvolit místo opravy. Protože jste to ale neudělal, prodejna ji nechala opravit a vám nezbyvá, než pilu převzít a používat dál, třeba už bude fungovat. Zákonný nárok na výměnu nebo vrácení máte až při výskytu třetí stejné nebo čtvrté různé závady.

Přednášky pro veřejnost o psychiatrii

Již 4. cyklus přednášek o psychiatrii a duševních chorobách pro veřejnost pořádá Psychiatrická léčebna Bohnice. Vybraná témata přednášejí odborníci z léčebny. Jednotlivá témata jsou pro zájemce z různých profesí i věkových kategorií – studenti, lidi v produktivním i v důchodovém věku. Minulé cykly ukázaly, že veřejnost nemá dostatek informací o psychiatrii a o duševních nemocích. Mnozí účastníci přednášek se s duševní nemocí více či méně setkali s okruhu rodiny nebo známých. O změnu

postoje veřejnosti k psychiatrii a k duševně nemocným se snaží léčebna osvětou, a seznamováním lidí s touto problematikou. Je důležité si uvědomit, že péče o některé duševně nemocné v psychiatrických léčebnách má své opodstatnění a u určitých případech je nezastupitelná.

Přednášky se konají v době od 1. 3. do 17. 5. 2011, vždy v úterý od 16.00 do 17.30 v Divadle Za plotem, Psychiatrická léčebna Bohnice, Ústavní 91, Praha 8.
Tel.: 284 016 400, 604 423 495. Vstup volný.

Eva Henychová — zpívá a hraje pro srdce

Jestliže jste se zatím nesetkali se jménem ani s písničkami této charismatické zpěvačky, kytaristky, skladatelky i textařky, není ani tak moc divu. Neplní stránky bulvárních, ale vlastně příliš často ani těch nebulvárních časopisů. Ale na Rádiu PROGLAS patří titulní píseň jejího nového CD Sinaj od začátku roku k nejhranější písničce.

Pro koho tedy hraje a zpívá? Přestože o účinkování na masových hudebních festivalech také není řeč, má tato půvabná mladá žena spíše dívčího vzhledu přesto své publikum po celé republice. Ale i za jejími hranicemi – a to na velmi zajímavých místech. Jsou to různé kluby, malá divadélka, sály na hradech či zámcích, i jejich nádvoří, ale také kaple a věznice. Jejím písním vyložené sluší komorní prostředí, stejně jako autorce samé. Tam jí může každý posluchač pohlédnout do očí a ona jemu, v takových prostorách zasáhne její hudba nejlépe.

Přestože v ní jde vlastně o zpěvaččinu osobní výpověď, nalezneme v jejích písních i svoje pochyby, ztráty, žal. Ale také radost. Její radost ze života, z lásky a přátelství je čirá a nakažlivá, vždy však viděná tak trochu přes bolest. Texty i hudbu si píše sama a její písně umí nahlédnout hluboko pod povrch skutečností všedního života.

Evo, jak dlouho již profesionálně koncertujete? Začínala jste s veřejným účinkováním velmi brzy. Odjakživa jste věděla, že vás bude žít hudba a zpěv nebo jste dříve uvažovala také o něčem jiném?

Dá se říci, že vystupují (s přestávkami) od svého vítězství na Portě v roce 1991. Od dětství jsem se spíše bránila představě být „umělkyní“, nezdálo se to být dostatečně seriózní zaměstnání a dlouho jsem si myslela, že na to prostě nemám. I když to si často myslím pořád.

Písničky si píšete výhradně sama. Ty, které znám z vašich alb, jsou plné ženských emocí, snů, upřímností. Jde v nich ale nejen o lásku, ale i o víru a váš postoj k ní. Psal někdy pro vás také jiný textař, případně hudebník?

V mé práci jde především o osobní výpověď a osobní znamení jen a pouze má vlastní, slova i hudba Evy Henychové. Takže jiné autory nehledám. V poslední době se mnou někdy jezdí a doprovází mě bravurně na kytaru a jiné nástroje Lubor Šimek, kterého jsem objevila u nás v západních Čechách.

Vystupovala jste v minulých letech před řekneme „zvláštních“ posluchačů, vězni v českých věznicích. Jak k tomu došlo?

Jednou, už je to dávno, jsem byla pozvána na hraní ve věznici Plzeň-Bory. Souhlasila jsem a dopadlo to výborně. Viděla jsem, že těm lidem, kterým tam zpívám, to asi něco dává. A pak se s pozvánkami do věznic roztrhl pytel. Zpívala jsem na Mírově, ve Valdicích, v Ruzyni a v mnoha dalších, dnes už je

to skoro 60 koncertů, na některá místa se vracím, některé vězně, co tam jsou déle, už znám osobně.

Obohacuje vystupování před takovými lidmi i vás? A jaký myslíte, že může mít dopad na tyto lidi? Máte nějakou zpětnou vazbu i dál, kromě potlesku po koncertě?

Ano, funguje to oběma směry. Oni jsou všichni opravdu vděční a je vidět, že si možnosti zúčastnit se koncertu váží. Chovají se skvěle. Asi jim tam přináším ten jemný, něžný ženský prvek, který v tomto prostředí chybí. Také už se stalo, že po propuštění přišel někdo na můj „civilní“ koncert. A to mne pak hodně potěší.

Můžete popsat, jak takový koncert ve vězení vypadá?

Odsouzení si do nějakého sálu přinesou své kovové židle, jsou oblečení do vězeňských stejnokrojů, které vypadají jako montérky. Většinou všichni sedí a poslouchají, usmívají se a je na nich vidět, jakou mají radost, že jim někdo přijel zazpívat, že si na ně někdo vzpomněl, že s nimi někdo počítá. A ten někdo nejsem já, ale my všichni, co jsme „venku“, za mřížemi z druhé strany. Já jsem jen prostředník k vyřízení zprávy o nové šanci. I když je tento pohled trochu idealistický, je to právě ten důvod, proč do věznic jezdím a proč si myslím, že to má smysl.

Jak vlastně vaše písničky vznikají? A zpíváte si někdy jen tak pro sebe?

Píseň vzniká různé dlouho, záleží na okolnostech, prostředí, inspiraci, času. Ale nic

se nemá přehánět. Buď nápad je, nebo nemá smysl nad písní vysedávat. I když je pravda, že tomu nápadu musím jít naproti, musím ho objevit, nalézt. Zdrojem inspirace je život sám, jen se člověk musí trochu jinak dívat, aby viděl „veliké ukryto v malém“, jak zpívám v jedné své písni. Soukromě si zpívám málo, jsem asi nejraději v tichu.

Co děláte, když zrovna nekoncertujete? Chodím ráda plavat, znám bazény po celé republice. Plavání je pro mě báječná relaxace a současně rehabilitace mého těla, které vozím sedící v autě. Ráda si přečtu dobrou knihu, poslouchám hlavně mluvené slovo, například Toulky českou minulostí.

Řikáte, že jste spíš samotářka a vyhovuje vám hraní v menších prostorech a sůlově. Ty velké, u nás tolik oblíbené folkové i jiné festivaly vás nelákají? Mnohé se konají na krásných místech – hradech, v záměckých zahradách, na historických náměstích, které by vašim písním slušely.

Festivaly se v posledních letech nějak moc rozrostly do masových rozměrů, hudba na nich přitvrdila a to už není pro mne. Pořadatelé potřebují vydělat peníze a tak zvou ty, kteří jim je zaručeně vydělat pomohou. Na hradech či v zámcích koncertuji ráda, ale spíš sůlově, ne v rámci festivalu.

Ve vašich písničkách je často vyjádřená víra. V jakého Boha věříte – tak trochu krutého, když nechal dopustit terorismus, živelné katastrofy, války... (proč?) nebo nějakého vnitřního, svého osobního, kterého může mít každý jednotlivec pro sebe, chce-li, a který řídí pouze jeho vlastní osud?

Mám toho svého, osobního Boha. Nemá jméno, ani tvář, nemá místo, kde by sídlil, ale věřím mu. Tímto způsobem mi víra v něj umožňuje velkou vnitřní svobodu, která je pro mne velmi důležitá. Před lety jsem si procházela obdobím hledání pravdy, je to proces až do konce mého života. Dnes už nemám strach, že dělám něco špatně, když se to nelíbí vyšším autoritám. Žádné neexistují. Tou jedinou nejvyšší je můj Bůh a mé osobní svědomí.

A vaše nedávná cesta do Izraele a na Sinaj, z níž vzešlo vaše poslední CD? Jak ta s tím vším souvisí?

Po Sinaji jsem se pohybovala se vzpomínkou na židovský národ, který tudy šel do zaslíbené země. Cílem mé cesty byla hora Sinaj, kam jsem se těšila vystoupit při východu Slunce. Představovala jsem si, že v tom tmavém písku bez jediné kytičky a vody nacházeli tu svou man, odněkud z neznámých světů. Je to symbolické i pro můj nebo náš současný život. Bojovala jsem s vážnou nemocí a na biblických místech jsem chtěla poprosit o pomoc. Zážitků ze Sinaje pouště a města Jeruzaléma jsem si

PLACENÁ INZERCE

Jistab
STK HOROMĚŘICE

**Horoměřice
PRAHA-ZÁPAD
Suchbolská 682**

**po–pá 6.15–18.00
so 8.00–12.00**

**tel./fax:
220 970 080**

**tel./fax:
220 971 504**

www.jistab.cz

STK EMISE
bez objednání

**V AREÁLU AUTOSERVIS,
PNEUSERVIS,
ČERPACÍ STANICE**

**MOTOCYKLY, OSOBNÍ
A NAKLADNÍ AUTA,
AUTOBUSY, TRAKTORY
IDV – dovozy, přestavby
registr vozidel Praha-západ**

domů přivezla tolik, až se zdálo, že toho bude na čtyři nebo pět písní. S odstupem se mi vše prožité protínalo v jedné klíčové myšlence. Ta myšlenka dala vzniknout písni Sinaj a hned jsem věděla, že ona se stane titulní na novém albu. Další písně na Sinaj volně navazují tak, jak jsem šla životem, mou soukromou „cestou pouští“, až k uzdravení.

V textech a asi i v srdci se u vás často, ba skoro vždycky, pojí ta láska nebeská s láskou skutečnou, živou, pozemskou. Dokážete zpívat o lásce ale i s humorem a nadsázkou. Písničky z předchozích alb, naplněné ženskou touhou a potřebou dávat lásku muži, i ji přijímat, jsou ty nejkrásnější. I takové na Albu Sinaj najdeme?

Ano, písně o lásce k muži, konkrétnímu, živému, na albu Sinaj naleznete také. Třeba hned První muž, kde zpívám svému muži jako muži číslo jedna nebo píseň Protančí, která je plná vášně a emocí. V písni Plnoletá se vyznávám muži ze své touhy nebyť už opečovávaná, ale prožít konečně opravdovou svobodu. Jsem už přece plnoletá. I když radši dvakrát.

Eva Henychová se narodila se ve Zlíně. Již v dětství zaujala filmovou rolí v dětském seriálu „My holky z městečka“, v roce 1991 pak zvítězila v interpretační soutěži Porty. Vystudovala Konzervatoř Jaroslava Ježka v Praze, obor kytara a zpěv. Po jejím absolvování začala profesionálně vystupovat se svými písňovými recitály. Koncertuje i v zahraničí. Vy-dala celkem čtyři alba autorských písní Svítání (1996), Za stěnou z papíru (2000), Všechno je jinak (2004) a Sinaj (2010). Nyní žije v Ostrově nad Ohří.

V úterý 8. března vystupuje Eva Henychová v pražském Kulturním a vzdělávacím centru Židovského muzea, v Maiselově ul. 15, Praha 1.

Martina Fialková (foto O. Nepilý)

**ÚKLID
BYTOVÝCH
DOMŮ**
Vyzkoušejte si nás po dobu
**JEDNOHO
MĚSÍCE
ZDARMA**
MNOHO DOBRÝCH REFERENCÍ
Mobil: 602 944 162, E-mail: info@akuklid.cz
www.akuklid.cz

**ak
úklid**

**➤ Všecké úklidové práce
➤ Zahradnické práce** **➤ Správa a údržba nemovitostí**

Navštivte
STAROŽITNOSTI
RYTÍŘSKÁ 21, PRAHA 1

**Hotové proplácíme
star. zlaté i stříbrné
šperky i zlomky,
mince, hodiny,
hodinky. Křišťálové,
bronzové a dřevěné lustry, obrazy a kvalitní
starožitnosti i poškozené pozůstalosti.**

**Seriozně. Slušné ceny.
po.–pá. 10–18
tel.: 603 449 882 po celý den**

LINGUA SANDY
nabízí jazykové kurzy
angličtiny, španělštiny, francouzštiny, italštiny,
ruštiny, němčiny, arabštiny, japonštiny,
čínštiny, švédštiny, hebrejštiny, maďarštiny,
chorvatštiny, dánštiny, norštiny, turečtiny,
novorečtiny, nizozemštiny a dalších
■ konverzační kurzy s rodilými mluvčími
■ pomaturitní studium angličtiny a španělštiny
■ firemní a individuální výuka – vysoká flexibilita,
garance kvality výuky, efektivní a cílená výuka
■ dětské kurzy AJ, FR, IT, AR, ŠP, JAP
SLEVA 500 Kč s tímto inzerátem na SEM. KURZY
www.lingua-sandy.cz
Zápis: po až čt 12–18 hodin
Na Florenci 9, P1, 2. patro č. 212
tel.: 224 816 269–270, 777 079 152

SCARABEUS
GALERIE SCARABEUS
Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7
tel. 233 383 745 / scarabeus@galeriescarabeus.cz
www.galeriescarabeus.cz
Otevřeno denně 11.00–18.00

VÝSTAVA
Leonardo Cassi: DRAHOCENNÉ KRÁMY
(fotografie)
Anna Halíková: ŠPERKY (paličkovaná krajka) do 2. dubna
STÁLÉ EXPOZICE
Medvídek – Teddy bear
(sbírka historických medvídků)
Muzeum kávy Alchymista
(podrobnosti na www.muzeumkavy.cz)

V předjaří ve škole nezahálíme

Během měsíce února probíhají na většině škol obvodní kola olympiád, kterých se také zúčastní úspěšní řešitelé ze Základní školy náměstí Curieových. Nebyla to však jediná akce, která vyzvala k účasti naše nadané žáky. V soutěži mladých recitátorů se představilo několik velmi šikovných talentů, kteří mají zájem o literaturu, dokonce se věnují přednesu poezie. Potěšili nás nejen ti nejmladší recitátoři z 1. stupně základní školy, ale také nás překvapil i zájem mezi staršími žáky. Rozhodli jsme se odhalit skryté talenty ve škole, a proto spolupracujeme s organizací Mensa, která nám pomáhá vyhledat mezi dětmi jedince s výbornou úrovní logického myšlení. Organizovali jsme proto Den her a testování, kterého se měli možnost zúčastnit všichni zájemci. Vše proběhlo samostatně se souhlasem rodičů.

S velkým ohlasem se setkala beseda s paní D. Šimovou, která je jedním z dětí zachráněných Sirem Nicholasem Wintonem. Aby dojmy ze zajímavé besedy rychle nevyprchaly, navštívili jsme s žáky filmovou projekci v kině Lucerna „Nickyho rodina“.

V březnu nabízíme široké rodičovské veřejnosti výstavku výtvarných prací žáků. Vernisáž proběhne 21. 3. na školním dvoře.
Mgr. L. Petrasová (www.zscurie.cz)

Březen — měsíc čtenářů

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) vyhlásil již vloni nutný ročník nové akce na podporu četby s názvem **Březen — měsíc čtenářů**, čímž navázal na dříve známou aktivitu Březen měsíc knihy a současnou akci **Březen měsíc internetu** s významnou účastí knihoven.

SKIP letos připravil další akce propagující čtení a zavádění nových služeb do knihoven, pod názvem **Maraton čtení a Čtenář roku**. Cílem Maratonu čtení je dosáhnout toho, aby knihovny nabídl svým čtenářům a dalším návštěvníkům co největší kontakt s autory a překladateli literárních děl i odborné literatury – prostřednictvím co nejvíce setkání, diskusí a besed s autory a zejména autorských čtení a besed o literatuře.

Akci Čtenář roku 2011 by měla být v knihovnách založena nová tradice – oceňování

nejlepších čtenářů. Knihovny by tak v budoucnu každoročně oceňovaly své nejlepší čtenáře a našly svého „Čtenáře roku“, a to nejen v každé knihovně, ale pak i v rámci kraje i celé republiky. Cílem této aktivity je posilovat společenský význam a prestiž četby a ocenit (například poukázkami na nákup knih) ty, kteří služby knihoven nejvíce využívají.

SKIP se snaží o co nejširší propagaci čtení i mezi čtenáři, kteří do knihovny chodit nemohou (např. půjčováním čteček elektronických knih, roznáškami knih handicapovaným čtenářům a seniorům domů atd.).

Co říci závěrem? Březen – do knihovny vlezem, duben – ještě tam budem, máj – v knihovně je ráj!

Klub rodičů malých dětí

Další setkání v Klubu rodičů malých dětí (do tří let) se koná ve čtvrtek dne **10. března v 16.30 hod.** v Unitarii Praha 1, Karlova 8. **Téma: Znakování ve vývoji řeči kojenců a batolat.**

Zvány jsou všechny maminky či tatínkové s ratolestmi, kteří se chtějí dozvědět více o vývoji dítěte a mít možnost výměny názorů a zkušeností pod vedením odborníka. Děti si v době besedy rodičů s psychologem hrají v dospělými ve vedlejší místnosti. *Účast bezplatná.*

Výstavy, kurzy folklorních tanců i přednášky pod Petřínem

V Musaionu, tedy Národopisném muzeu na úbočí Petřína, probíhá až do 27. března výstava Nové pověsti české – Folklor atomového věku.

Tato netradičně pojatá expozice představuje lidovou kulturu současnosti a dokládá tak, že lidová tradice přežívá i dnes, ve věku kabelové televize, internetu a mobilních telefonů. Připomíná běžné symboly dětské kultury i světa dospělých uplynulých padesát let, u kterých převažuje autentičnost, kolektivní tradování a spontánní tvořivost – od dětských her a hraček, přes oděvní zvyklosti volnočasových subkultur jako jsou trampové či přívrženci hudebních hnutí typu punk či metal až k tradicím vojáků základní služby a svéráznému světu kutlíského domácího umění.

K výstavě pokračuje i přednáškový cyklus (9. 3. v 17.00 Punks a skinheads – protivníci nebo spojenci?, 23. 3. v 17.00 Populární a masová kultura vs. lidová kultura součas-

nosti) i komentované prohlídky (12. 3. ve 14.00 a v 15.00).

I nadále se v Musaionu představuje Folklor z regionů, a to cyklem tematických dnů. V březnu konkrétně 12. 3. to bude Podluží (Slovácko), od 17.00 hodin přednáškou o lidové kultuře, v 19.00 pak vystoupením folklorního souboru Pohárek z Týnce u Břeclavi a ve 20.30 ochutnávkou regionálních specialit. Muzeum nabízí také tematické kurzy zaměřené na tradiční výroby a zvyklosti, v sobotu 12. 3. od 10 do 17 hod. například pletení z orobince. Folklorní taneční je pak průběžný program výuky tradičních lidových tanců z Čech, Moravy a Slezska, každé úterý od 18.30 do 21.00, pouze na předchozí objednání. Například 8. 3. se vyučuje čar-dáš z Kopanice (Slovácko).

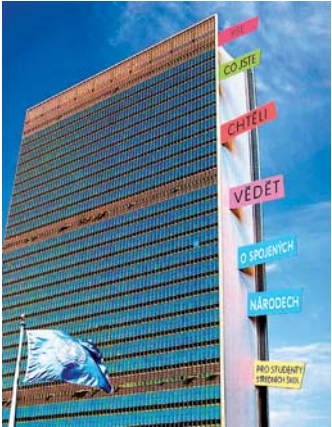
ŠKOLY VZDĚLÁVÁNÍ VÝCHOVA

Vše o Spojených národech — Nová knížka o OSN

Víte, že od roku 1945 pomohla Organizace spojených národů vyjednat více než 170 mírových smluv? Že sehrála důležitou roli při získání nezávislosti více než 80 států nebo že Světový potravinový program, agentura OSN, je největší humanitární organizací na světě?

Mnohem více informací a zajímavostí se dozvíte ve fotografiemi bohatě ilustrované publikaci *Vše co jste chtěli vědět o Spojených národech*. Na začátku roku ji vydalo Informační centrum OSN v Praze. V šesti kapitolách představuje historii i současnost OSN, hlavní témata a cíle, organizační strukturu a fungování. Je určena především jako studijní příručka pro středoškolačky, zaujmout ale může každého, kdo se zajímá o dění ve světě a mezinárodní vztahy.

Útlá knížka je přehledným průvodcem po organizaci, v níž je Česká republika zakotvena po dlouhá desetiletí. Jako nástupnický stát bývalého Československa patří mezi 51 zakládajících členů a pražské Informační centrum OSN je od roku 1947 jednou z prvních „poboček“ OSN ve světě. Tam také povedou vaše kroky, pokud chcete tuto zajímavou publikaci získat. **V Domě OSN na smíchovském náměstí Kinských ji dostanete zadarmo.** Můžete si o ni také napsat. Dáte-li přednost elektronické verzi, dostanete se k ní na českých internetových stránkách OSN (www.osn.cz).

Posezení s Janem Werichem

Kde je to možné, tohoto velikána našeho divadla i filmu potkat? Na místě docela typickým, kam chodíval s přáteli posedět a poklábosit, a z domova z pražské Kamy to neměl daleko.

I dnes můžete Jana Wericha vidět v kavárně Slavia. Je zde totiž vystavena docela unikátní kolekce 60 fotografií zachycujících Jana Wericha na místech známých i méně známých (divadlo, Kampa, rybaření u řeky, pobyt v USA během války). Na některých snímcích je zvěčněl pochopitelně i s dalšími známými tvářemi (Jiří Voskovec, Miroslav Horníček, Jiří Trnka). Proto se také výstava jmenuje Jan Werich & přátelé.

Kde se fotografie vzaly? Jde povětšinou o neznámé, zapomenuté a tímto zachráněné snímky dnes již nezjistitelných fotografií, které se různé poškozené našly v krabicích v povodněmi zatopeném Semaforu. Jen díky zaměstnancům a lidem kolem divadla nedošly úplné zkázy. Další snímky se objevily u přátel Werichovy rodiny. A vznikl nápad na tuto zajímavou sbírku, připomínající osobnost Jana Wericha, která by prezentovala veřejnosti dosud utajené unikátní záběry. Nutno říci, že jsou to fotografie splňující

nejvyšší nároky na estetická, dokumentární i profesionální hlediska, ale aby mohly být takto prezentovány, vyžádalo si to čtyři roky na jejich technickou „resuscitaci“.

Snímky doplňují atmosféru kavárny Slavia a našly zde místo, kde srostou s interiérem. Vystaveny zde mají být nejméně po dobu dvou let. A tak se lze potěšit s Janem Werichem v několika jeho stěžejních obdobích – éře předválečného Osvobozeného divadla, emigrace v USA a poválečných letech, kdy vzniklo partnerství a slavné forby s Miroslavem Horníčkem. A mimochodem – právě ony forby, v nichž Werich nejprve s Jiřím Voskovcem a pak s M. Horníčkem bříte a s obrovským nadhledem a humorem glosovali aktuální dění, nemají dodnes pokračovatele. Tím více je třeba ocenit odkaz Jana Wericha a jeho nejbližších spolupracovníků pro české divadlo i společnost. A to právě tato výstava zamýšlí.

Maf

Za uměním i příjemným posezením do Černé labutě

KULTURA BEZ KRAVATY

Černá labuť – to není jen název jednoho z nejdiskutovanějších filmů poslední doby, ale také jméno multikulturní umělecké platformy v centru Prahy, nedaleko od nám. Republiky.

Téměř každý den se zde něco děje, ať už je to výstava, divadlo, nebo koncert a v osmém patře zde funguje také příjemná kavárna s úchvatným výhledem na celou Prahu (v létě přímo z prostorné terasy, v zimě zpoza prosklených stěn). Ale nejen výhled ven stojí za to; interiér nenavrhoval nikdo menší než světově proslulá architektka Eva Jiřičná, a to speciálně pro zmíněné kulturní účely.

Projekty v Černé labuti se zaměřují na mladé nadějné (a nadané) české a slovenské umělce, jejichž tvorba by rozhodně neměla zůstat bez povšimnutí. A už vůbec ne tento rok, který patří Pražskému Quadriennale scénografie a divadelního prostoru, jehož součástí (nazvaná Pod křídly Černé labutě) se bude odehrávat právě zde. Celkem se můžeme těšit na osm výstav rozdělených podle čtyř odvětví divadelního umění – scénografie, kostým, herectví a divadelní fotografie. Dvě z celkem osmi expozic můžete zhlédnout nyní v březnu. První jsou obrazy autora, kterého většina z nás bude znát asi jinak než jako výtvarného umělce. Je jím scénograf, výtvarník a také herec Adam Novák, který se proslavil jako dítě v seriálové roli Petra Bajzy v Bylo nás pět. Pokud si pospíšíte (výstava končí 4. 3.), budete mít šanci poznat ho i jako vynikajícího malíře prostřednictvím výstavy jeho obrazů, nazvané Kavárna Mikrokosmos. Nutno dodat, že v prostorách stylové kavárny se opravdu vyjímá.

Druhá výstava (od 7. 3. do 4. 4.) se věnuje pracím Ireny Marečkové, výtvarnice loutek (které známe například z představení v divadlech Minor nebo v královéhradeckém divadle Drak), ale také návrhářka kostýmů, třeba pro Národní divadlo. Její návrhy, laděné do ponurých barev (odstíny černé s barevnými detaily), jsou trochu tajemné a díky nápadu a perfektnímu provedení působí jako svébytná umělecká díla.

Přijďte tedy přičichnout k divadelnímu výtvarnictví, ale třeba si i užít trochu toho intelektuálního hovoru nad kávou a s krásným výhledem na Prahu. A třeba vás zaujme i některý z koncertů nebo divadelních představení. Do Černé labutě se rozhodně nedá jít jen jednou.

K. H.

Romantickým údolím Šembery

Tip na předjarní výlet

Na jaro si sice ještě nějaký čas počkáme, ale do přírody můžeme vyrazit na výlet hned. Jsou místa, která mají své kouzlo v zimě, v létě, pod sněhem i za sucha. Jedním z nich je krásné údolí říčky Šembery pod pozůstatky hradu Šember.

Vyjedete-li ze severovýchodního okraje Prahy po silnici číslo 12 přímo na východ, dostanete se po cca 20 kilometrech na křižovatku před Českým Brodem. Tu projedete rovně. Hned vzápětí následuje ještě jedna, menší křižovatka – poznáte ji podle benzínové pumpy po pravé straně. Zde zabočíte doprava, směrem na obec Zahrady (dále pak Doubravčice, Mukařov, Říčany ...). A vzápětí již jedete proti proudu říčky Šembery. Tedy přesněji kolem rybníku Podvíňák, který na ní v tom místě leží.

Po chvíli minete ještě jeden rybník, Mlýnský, nad nímž můžete zahlédnout věž tvrze ve vsi Tucharoz. Potom už pojedete do lesa, který se vpravo vypíná do svahu a vlevo bude přecházet do „lužní“ podoby. Po necelých pěti minutách již narazíte v lese na křižovatku. Dáte se vlevo, směrem na Kostelec nad Černými Lesy a po cca 500 metrech dojedete k rozcestníku turistických značek „Na Šembeře“. Zde můžete zaparkovat a vyrazit po červené značce do údolí Šembery.

Lesní cestou podél říčky dojdete po pár stech metrech k opravené lávce Dr. Vacka. Přejdete ji a po úpatí kopce dojdete na odbočku k pozůstatkům hradku Šember. Cestou si budete připadat jako v neprobádané divočině. Nad vámi budou čnít balvany, pod vámi bude hučet divoká voda a nahoře nad vámi kroužit draví ptáci. Teď možná trochu

přeháním, ale kromě těch ptáků je vše pravda. A sami pak jistě potvrdíte, že je až s podivem, kde se takový „zapadlý“ kout objevil kousek od Prahy a jejího hustě osídleného okraje. K pozůstatkům hradu je cesta také značená, ovšem příliš toho skutečně nezbylo. Z historických pramenů cituji, že: „toto místo bylo obývané již v době bronzové (cca 1500 př. n. l.) a poté i v době halštatské (cca 500 př. n. l.). Potom se zde usídlili slované a postavili jedno z nejstarších slovan-ských hradišť v Čechách. Ve středověku tu stál strážný hradek Šember.“

Až se vrátíte na cestu podél říčky, budete procházet kolem mnoha chat, které tu stojí již od doby „rozkvětu trampingu“ za první republiky.

Kousek proti proudu dojdete opět na rozcestí, kde se buď můžete vrátit k výchozímu bodu oklikou po žluté značce (vlevo), nebo pokračovat údolím po žluté značce do Doubravčic. Prohlédnete si tak celou chatovou oblast, v Doubravčicích se můžete v některé ze dvou restaurací občerstvit a po zelené se vrátit k autu. Touto cestou půjdete rozlehlými bukovými porosty, které jakoby navazovaly na nedalekou, opět velmi pěknou lokalitu Voděradské bučiny, v sousedství Jevan a Vyžlovky. Je to jen na vás a na počasí, které umí být v tuto roční dobu poněkud vrtkavé.

Ondřej Sedláček

Figurky z Malé Strany i odjinud — Lampářka

Patřila k Malé Straně jako Čertovka, Zámecké schody či Pražské Jezulátko. Od nepaměti světloonoškou, zestárla v této každodenní službě, která se jí stala povinností, ale možná v ní nacházela i něco, co nikomu nesvěřila.

Milčenlivá v doprovodu starého, stejné tíchého psa, vynořovala se její postava náhle a nečekaně z uliček jako tajemný zjev. Patřila k ztichlé atmosféře Malé Strany, zvláště na podzim, kdy se začaly krátit dny a první

rozžehl se kruh plamínků, sedících jak dvanact měsíčků známé pohádky.

Ve světelné záři kolem lucerny lehce skotačily sněhové vločky. Pes pokojně hledí do neznáma svým dvojakým pohledem, z jedné strany okem žlutým, z druhé modrým, neštéká, jen tiše čeká na výzvu lampářčina řemínku. Okruh pouličních lamp se postupně rozsvěcuje a uličky, náměstí a malé plác-ky zabydlují se laskavým, měkkým světlem, podobající se mihotavým světluškám, značícím cestu chodcům. V krátkých zimních dnech se i Strahov na obzoru brzy vnoří do tmy. Malostranské věžní stězně, koráb Hradčan s Chrámem svatého Víta, proměňují se v impozantní siluetu až divadelní působivosti v zádi s rozlitym šarlatem zapadajícího slunce. V tu chvíli se i soumravný vrch Petřina osvětluje blikotavými světýlky lucern – bílých oveček. A najednou je tu představa betlémského kopce známého z vánočních jeslíček – ovšem bez bdící pastýřky, Petřínské rozhledny.

Nad ránem, dřív než ozijí malostranské ulice prvními zvuky probouzejícího se města, vystupuje lampářka odněkud z jitrních par, aby započala svůj pravidelný ranní okruh. Jen na krátký čas zavře lucernám plaménkové oči, aby je za několik hodin s rychlým stmíváním opět zažehla. Milhy se pomalu těžce zvedají, vystupují zdi a omítky starých paláců v syrové nahé krásce, tak typické pro Malou Stranu. Na zdech visí fantastické goblény skvrn, hrady, labutě a oblaka, které maluje vlhkost a nedočkavé jarní slunce je vysouší tak jak chce a umí. A je zvláštní, že i ty věkem sešlé zdi tak nějak patří k lampářce a ona k nim. Vyhýbá se světlu, je bytostí šera a tmy.

Přesto se říkalo, že ta tajemná osoba má v jedné slepé uličce mansardu a v ní osluněné střešní okénko. Prý obrostlé bujnou zelení, ovinuté svačcem, zvonící modrými a bílými zvonky. Kde, to se nevědělo, jen od úst k ústům vyprávělo.

Alena Hoblová (kresba autorky)

Asie zase je

A spolu s ní starověké Středomoří. Sedm tisíc let vývoje přibližují v paláci Kinských ukázky umění Starého světa ze sbírek NG a NM s přispěním UK. Výsokou úroveň starověkých kultur dokládá téměř třináct set uměleckých děl. Rozsáhlý soubor našel svůj domov zde, v centru Prahy, poté, co NG v roce 2010 vrátila soukromým majitelům zámeček na Zbraslavi, který užívala nepřetržitě sedmdesát let a kde od roku 1998 provozovala atraktivní přehlídku asijského umění.

Nová stálá expozice začíná ve 2. patře paláce, kde jsou v šesti sálech vystaveny nejstarší památky starověkého Egypta, Předního východu a antiky od 6. tisíciletí př. n. l. do poloviny 1. tisíciletí n. l. Patří sem Malá Asie, Kypr, Kréta s egejskou oblastí, předklasické i klasické Řecko, helénistické Středomoří, Etrurie a římská říše. Valná většina těchto exponátů pochází z muzejního sbírkového

Král pekel Emma (dřevo, zbytky polychromie, Japonsko, 15.–16. století, NG zakoupeno 1951 / foto Ivan Wild)

fondy NM. Sálu nejstarších civilizací Afriky vévodí bohatě zdobená Pražská rakev z 10.stol. př. n. l., zaujme také ještě o patnáct set let starší socha princezny ze Staré říše. Přední východ charakterizují klinopisné památky, šperky i kamenná torza soch. Evropské Středomoří je zastoupeno výběrem pěti set nejlepších děl z českých sbírek antického umění. Převládá keramika, sklo, bronzové nádoby, drobná plastika, sochy. Dominanty sálů tvoří unikátní umělecké solitéry. Mezi řeckými památkami nepřehlédněte svastikami zdobený džbán s víkem ve tvaru nádoby, v etruském sále velkou malovanou amforu nebo mramorový reliéf trojhléd Hekaté. Jeden ze sálů je určen pro speciální výstavy. Nyní představuje Umění Koreje z dlouhodobé zápůjčky Národního muzea Koreje v Soulu, jejíž poklady již zdobily i Zbraslav.

Expozice pokračuje v 1. patře. Třináct sálů je zde věnováno asijskému umění z fondu Sbírky orientálního umění NG. Začátek této druhé části nabízí památky starověké Číny z období 1700–220 př. n. l., obřadní předměty pro šamanské rituály a čínské hrobové umění, sleduje vývoj zobrazování lidských a zvířecích postav. Další sály podávají srovnání společných rysů i odlišností buddhistického umění v Číně, Tibetu, Indii, jihovýchodní Asii a Japonsku. Buddhové a bódhisattvové se symbolickými gesty, figury a hlavy z mramoru, vápence, pískovce, štku, hrncířiny, dřeva, ze sušené hlíny i zvětšené v malbě. Sochy velké i malé, téměř dva metry vysoká bohyně milosti, Nebeský král, sedící postava nejstaršího z Buddhových

MEGA KONCERT PRO MEDARDA

27. 3. od 17.00

Sportovní hala Sparta Praha na Letné
info a vstupenky:www.vysehrani.cz

PREMIÉRY V BŘEZNU

Divadlo Na zábradlí

11. 3. v 19.00

Euripidés a kolektiv: Orestek

Hra o nutnosti přijmout osud přes veškerou revoltu. Orestes s Elektrou zabili svou matku. Město žádá trest. Orestes se jako zoufalý odvážíživit mezi šílenstvími a posledním fenomenálním činem svého života vrací do svého dětství, kdy byl Orestem. A jako správný desperát má jedinou touhu – když zemřít, tak aspoň s pořádným ohlasem a slávou. *Hraji: H. Doulová, V. Gajerová, D. Batulková, R. Fidlerová, J. Smutná, K. Macháčková, L. Termerová, J. Vlasák, P. Juřica, L. Skořepová, S. Lehký, J. Drbohlavová, Z. Vencel, D. Choděrov, režie O. Zajíc*

Divadlo ABC

19. 3. v 19.00

T. Firth: Holky z kalendáře

Něžná a jímavá komedie o ženách, které jsou pro dobrou věc ochotny udělat to, co by je nenapadlo ani v těch nejdováděnějších snech. *Hraji: H. Doulová, V. Gajerová, D. Batulková, R. Fidlerová, J. Smutná, K. Macháčková, L. Termerová, J. Vlasák, P. Juřica, L. Skořepová, S. Lehký, J. Drbohlavová, Z. Vencel, D. Choděrov, režie O. Zajíc*

žáků, líbezný bódhisattva Milosrdenství Kuan-jin v královské pozici. Tibetké závěsné obrazy, mandaly, rituální gigantická dýka. Japonské vyřezávané oltáře, zlatem zářící oltář s trojicí Buddhy a s ochránci na dvířkách, malba na hedvábí. Následuje dekorativní umění a výběr z keramiky, kde nechybí nejstarší exponáty asijské kolekce – neolitické nádoby ze 3. tisíciletí př. n. l. Dva sály patří ukázkám malířství, kaligrafie a grafiky, které se budou, spolu s dalšími uměleckými díly citlivými na světlo, po třech měsících obměňovat. Chloubou pražské sbírky NG je kolekce děl mistrů čínských tušových malby 20. století i soubor japonských dřevořezů z pozůstalosti Joe Hlouchy. Islám zastupují zejména keramické a kovové artefakty, v závěru se s návštěvníky loučí rozměrná olejomalba z Íránu 19. stol.

Stará a nová expozice se nedají srovnávat. Každá má jinou koncepci. Zbraslavský zámeček měl svou atmosféru, své kouzlo. Byla to sbírka, kterou obklopovalo tajemství. Nová instalace v paláci Kinských má jiný charakter, působí na mne více jako výstava. Shromažďuje však to nejlepší z nejlepšího, prezentuje výtvarně výjimečné artefakty. Přísný výběr se orientoval na umění. Kolekce předmětů vztahujících se k dané destinaci pomáhá vytvořit si představu o jednotlivých kulturách a jejich vzájemném ovlivňování, zasvěcené texty v každém ze sálů uvádějí do souvislosti. Velké množství exponátů a zejména krása vystavených památek nadále vybízí k dalším a dalším návštěvám.

K expozici je připravena řada doprovodných programů. V Konírně vzniká nová výstavní síň, která bude sloužit Sbírce orientálního umění i Sbírce grafiky a kresby.

Staňa Wildová

Ruský režisér Andrej Tarkovskij

TIP NA DVD

Jméno kulturního režiséra A. Tarkovského je spojováním především se dvěma filmy – filosofickou sci-fi Solaris a životopisným dramatem velkého ruského malíře ikon Ivana Rubleva. Patří po boku Buñuela, Bressona, Kurosawy, Felliniho či Bergmana mezi nejvýznamnější filmové tvůrce, kteří svými díly hluboce ovlivnili světovou kinematografii.

Cesta Andreje Tarkovského (4. 4. 1932 – 29. 12. 1986) k umění a filmu nebyla nikterak jednoduchá. Po gymnasiu vystudoval orientalistiku a pracoval jako geolog, aby pak začal studovat na proslulé moskevské vysoké filmové škole VGK. Jeho učitelem byl filmař – dokumentarista Michail Romm, který natočil slavný dokument *Obyčejný fašismus*.

Již Tarkovského režijní debut – válečné drama o chlapi, který se po vyvraždění své rodiny hitlerovci stal partyzánem, s názvem *Ivanovo dětství* z roku 1962 zaznamenal nadšené přijetí na MFF v Benátkách. Získal nejen 1. cenu, ale i obdivný komentář režiséra I. Bergmana. Jeho druhé, neméně významné dílo – a podle některých i Tarkovského nejvýznamnější, film *Ivan Rublev* se stal senzací na MFF v Cannes v r. 1969, kde získal cenu filmových kritiků. Do sovětské distribuce se ale tento film dostal až v r. 1973, protože režisér se pomalu stával sovětskému režimu nepohodlný. Kulturní sci-fi *Solaris* natočil Tarkovskij podle stejnojmenného románu Stanislava Lema v r. 1971, krátce po vzniku jiné, také kulturní sci-fi – *Vesmírná odyssea* režiséra Kubricka.

I tento film o hledání smyslu života sklidil úspěch na různých filmových festivalech.

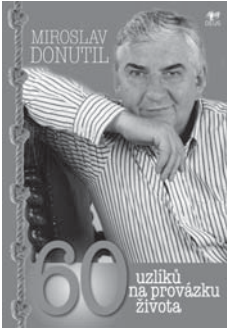
Následující dva filmy si ale přízeň sovětské filmové distribuce nezískaly – autobiografické *Zrcadlo* (1974) bylo uvolněno jen do omezené distribuce a adaptace novely bratří Strugackých – sci-fi snímek *Stalker* (1979) měl až do konce 80. let zákaz filmové distribuce, a to i když obdržel několik festivalových ocenění. Nepohodlný Tarkovskij byl v roce 1980 vyslán na studijní pobyt do Itálie. Z tohoto pobytu se ale již do Ruska nevrátil a v Itálii natočil předposlední film *Nostalgie* (1983). Svě závěrečné poselství o odpovědnosti člověka vůči sobě i svému okolí s názvem *Oběť* natočil režisér v roce 1986. Krátce na to zemřel r. 1987 v Paříži na rakovinu plic.

Andrej Tarkovskij patří mezi představitele nekomerčního uměleckého proudu evropské kinematografie, který se programově stavěl do opozice vůči masově oblíbeným žánrům a zavedeným výrobním schémátům. Díky jeho osobitosti patří jeho díla do zlatého fondu světové kinematografie.

Většina jeho děl je na DVD s českou podporou.

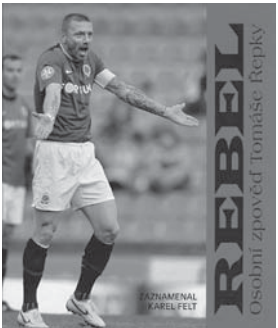
R. R.

KNIŽNÍ OKÉNKO

cena: 349,-

Miroslav Donutíl
60 užíků na provázku
Populární herec píše o každodenním životě

cena: 349,-

Karel Felt
Rebel
Osobní zpověď slavného fotbalisty Tomáše Řepky

Knihkupectví Kanzelsberger
Václavské náměstí 42, Praha 1

a dalších osm prodejen v Praze | 40x v Česku
www.kanzelsberger.cz | www.facebook.com/knihy.kanzelsberger

Kulturně společenský měsíčník, ročník 20, číslo 3/2011, vychází 11× ročně, místo vydání Praha, 1. 3. 2011. • Vydává Nakladatelství Jaina – Daria Sládečková, IČ 41825845, č. reg. MK ČR E 11264 a ÚPV č. z. 248281. • Redakce a inzerce: Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6 – Hradčany, tel.: 257 533 280, 603 429 198, fax: 257 533 281, listyprahy1@jaina.cz, www.listyprahy1.cz. • Šéfredaktorka: ing. Martina Fialková, tel.: 603 930 074, m.fialkova@centrum.cz. • Výroba Nakladatelství Jaina. • Tisk: Libertas, a. s. • Distribuce: Česká pošta, a. s. • Neoznačené fotografie jsou z archivu Listů Prahy 1. • Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. Za obsah a věcnou správnost inzerce a za uveřejnění soutěže a její průběh odpovídají zadavatelé. • Petitsk je publikován s uvedením pramene. • Zdarma.

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK – diriguje Jiří Kout

TIP NA CD

Další CD, které vydali vloni na podzim pražští symfonici, je dokladem vynikající práce jejich stávajícího šéfdirigenta s orchestrem.

Nahrávka vznikla v září na koncertě ve Smetanově síni, kde zazněly efektní Tance z Galanty maďarského skladatele Zoltána Kodályho, známý Mozartův koncert pro klarinet a orchestr a na závěr Beethovenova 8. symfonie F dur.

Všechny tři skladby znějí v podání FOK se svým šéfdirigentem zároveň precizně, ale také s velkým citovým prožitkem. V případě stoletného orchestru je to důkaz skutečně mimořádného společného souznění emocí jednoho každého z hudebníků s dirigentovou představou.

Zoltán Kodály (1882–1967) je spolu s Bélou Bartókem jedním z nejvýraznějších maďarských skladatelů. Oba tvořili pod vlivem lidové tradice a právě Tance z Galanty jsou ryzím romantickým plodem tohoto Kodályho nadšení. Dnešní slovenská Galanta byla místem, kde prožíval svoje mládí, a kde tehdy působila cikánská kapela, která pro něj v dětství byla prvním setkáním se zvukem „orchestru“. Typicky svižné, vášnivé až ohnivě, ale rázem zas naopak snivé a tklivé melodie přelévající se mezi nástrojovými

skupinami znějí v podání FOKu podmanivě a originálně.

Mozartův Koncert pro klarinet a orchestr A dur provedl jako sólista vynikajícím způsobem mladý klarinetista – jinak člen orchestru, Jan Mach. Míra libeznosti a nadpozemské krásy, kterou Mozartův genius do této hudby vložil, byla Janem Machem s citlivou podporou orchestru naplněna beze zbytku.

I závěrečnou Beethovenovu „osmou“, prodchnutou radostí ze života a s náznaky tanečních rytmů, podal FOK pod taktovkou Jiřího Kouta velmi sugestivně a s noblesou.

Není bez zajímavosti, že tuto symfonii pravděpodobně Beethoven skicoval v době, kdy v r. 1812 cestoval po našem území přes Prahu do Teplic.

Kdo na tomto zahajovacím koncertě sezony byl, odcházel bez přehánění nadšen a povznesen. Je jediné dobře, že si tento zážitek lze zopakovat (nebo premiérově zprostředkovat) i poslechem CD.

Koupíte je v pokladně FOK.

Martina Fialková

Originální pohybové divadlo VESELÉ SKOKY

13. 3. ne 19:30 Edgar Allan Pů: Havran
28. 3. po 15:00 Na hlavu!
19:30 Baby box
29. 3. út 19:30 Na hlavu!

Edgar Allan Pů: HAVRAN

Pohybová fantazie pro 6 tanečníků, houslistku a bubeníka o tom, jak spolu žijí muž a žena, ale hlavně o tom, jak spolu vycházejí, když už nežijí! Muž a žena? Never more! V červenci 2010 uvedeno v Riverside Studios v Londýně.

DIVADLO V CELETNÉ, Celetná 17, Praha 1, předprodej: 222 326 843, www.ticket-art.cz, www.veseleskoky.cz

Divočina v obrazech

Divočina v obrazech je název výstavy unikátních fotografií zvířat jak je pořídili v jejich domovském prostředí dva významní čeští fotografové – cestovatelé.

Rostislav Stach i Václav Šilha jsou skutečnými lovci beze zbraní. Jejich výbavou jsou nejen výkonné fotoaparáty, ale také speciální maskovací stany a další pomůcky, které jim umožní lovit v pustinách Aljašky, na afrických pláních či v krušnohorském hvozdu jedinečné snímky. Pakoně vrhající se do proudu řeky, lovíci medvědi či lvice útočící na zeburu. Fotografie tetřívka v milostné pozici na pozadí par, které stoupají z mokřadů, to je mimochodem vítězné foto česko-slovenské soutěže Zlatý jelen Slávy Štochla. Foto hrochů bojujících s krokodýlem (V. Šilha) bylo publikováno v prestižním časopise BBC Wildlife Magazin.

Na této výstavě divák stojí před skutečností jediné vteřiny, na kterou fotograf čeká mnoho hodin. Byť má k dispozici výkonnou techniku, je to vždy dílo velkého umu, tuto vteřinu ústředního motivu orámovat ještě i esteticky správně zachyceným prostředím.

Ochoz panteonu Národního muzea do 6. července

Mař

NA HRADĚ...

Příběh PH obohacuje výstava Lucemburkové na českém trůnu, instalovaná na několika místech stálé expozice. Témata přednášek jsou: Komunističtí prezidenti, Nejstarší opevnění, Procházka po vybraných portálech. K výstavě Karel Škréta v Jízdně PH i ve Valdštejnské pod Hradem probíhají přednášky a komentované prohlídky. Soubor Collegium Marianum uvede v Mičovně Veselý blázinec. Ve Španělském sále vystoupí Ivan Ženatý s Komorní filharmonií Pardubice, árie a duety přednesou Štefan Margita a Kateřina Šmídová Kalvachová.

...I V PODHRADÍ

Znovuotevřené Národní technické muzeum nabízí cca 5000 exponátů na více než 5500 m². Poprvé za svou více než 70letou historií je celá budova určena pouze muzejním účelům. ČF a dirigent Myung-Whun Chung se vydávají na turné po Japonsku. V Pelléových ul. byla slavnostně otevřena zrekonstruovaná pracovna Ladislava Mňačka. Věcnou pozůstalost, skládající se z knihovny a veškerého vybavení, odkázala Památníku národního písemnictví vdova po slovenském spisovateli Eva Mňačková. Pro veřejnost bude expozice přístupná v rámci pořadů PNP. Galerie Langhans pořádá festival dokumentárních filmů Jeden svět.

AKADEMIE VĚD

Čeští vědci z Ústavu experimentální botaniky našli molekuly, které řídí stavbu zdí mezi dělicími se buňkami rostlin. Účast exocystu při dělení byla dosud známa jen u kvasinek a živočichů. Českou astrofotografií měsíce ledna se stal snímek L. Richtera Mhovina M 42 (www.astro.cz/cam). Pěkný útvar těsně pod pásem Oriona, vzdálený od nás 1500 světelných let, je jako mlhavý obláček viditelný i okem. Astronomický a kosmonautický svět si letos připomíná 25 let od tragické havárie raketoplánu Challenger, při níž zemřelo 7 amerických astronautů.

NEBE NAD HLAVOU

Jediná letošní příležitost k pozorování Merkuru večer nastane mezi 11. a 29. 3. Od počáteční –1,2 mag jeho jasnost rychle klesá. Největší vzdálenosti od Slunce dosáhne 23. 3., kdy se na konci soumraku nachází 11° nad z obzorem. Venuše se dostala až do Kozoroha, její jasnost klesá na –4 mag, svítí ráno pouhých 5° nad jv. Z noční oblohy zmizí až v listopadu. Končí také možnost spatřit Jupiter. Večer 20. 3. bude 5° nad z. Ukáže se zase až na konci května a v červnu, kdy přejde z Ryb do Berana. Saturn je stále věrný Panně. Vychází 2 hodiny po setmění a svítí celou noc. Prakticky po celé dva následující měsíce bude jedinou plane-

tu na noční obloze. Slunce vstupuje 21. 3. do znamení Berana. Nastává jarní rovnodennost, začíná astronomické jaro. Měsíc bude 4. 3. v novu, 19. 3. v úplňku.

NÁRODNÍ MUZEUM

Nejrozsáhlejší muzeum naší vlasti má ve svých sbírkách na 20 milionů předmětů. V Praze spravuje 21 expozic, dalších 13 mimo Prahu. Ve svých budovách organizuje řadu kulturních akcí včetně koncertů a přednášek. Důležitou činností je pořádání výstav. Historická budova seznamuje s Nedeštruktivními metodami průzkumu předmětů, které slouží jednomu ze základních poslání muzea – uchování kulturního dědictví v dobrém stavu pro budoucí generace. Nová budova připomíná tvorbu architekta Karla Pragera a 80. narozeniny fotbalisty Josefa Masopusta. Náprstkovo muzeum představuje výstavu Burjatské šamanky a otevírá výstavu k výročí narození Vojšty Náprstka. Ve Chvalském zámku vystavují malíři Maria Varvodičová a Martin Velíšek.

NÁRODNÍ GALERIE

Ve Schwarzenberském paláci je otevřena nová část stálé expozice, Císařská zbrojnice. Umístěna je do podkrovní, kde po rekonstrukci vznikl zcela nový výstavní prostor o velikosti cca 600 m². Unikátní barokní krov se klene nad expozicí nejceněnějších historických zbraní ze sbírek Vojenského historického ústavu. Stálou expozici ve Šternberském paláci obohatila nová akvizice. Rokoková olejomalba na mědi Bakchus a Ariadna na Naxu od vídeňského malíře Franze Christopha Jannecka byla zakoupena z moravské soukromé sbírky.

VELKÉ ORCHESTRY V RUDOLFINU

SOČR uvede pod taktovkou Daniela Raiskina Prokofjevův Houslový koncert č. 1 D dur (sólista Jikmu Lee) a Šostakovičovu „Leningradskou“ symfonii. Na programu koncertu s dirigentem Janem Kučerou budou skladby Stravinského, Elgara a Geršwinův Klavírní koncert F dur (sólový part Václav Mácha). ČF přednese skladby Debussyho, Rodriga a Saint-Saënsa. Diriguje Ion Marin, na harfu hraje Jana Boušková.

LETEM VÝSTAVNÍM SVĚTEM

Po Janu Holoubkovi, jehož tvorba zasahuje do několika oborů, vystavují v Galerii Hollar Kateřina Vítečková a Jana Boudová. Proměny české fotografie v posledních 20 letech zachycuje Mutující médium v Galerii Rudolfinum. Nabídka zahraničních výtvarníků v Galerii Miro pokračuje. Sen a realitu vystřídají práce Tima Ernsta. U Kameného zvonu se představí Michal Pěchouček, U Zlatého prstenu Pavla Sceranková, na Staroměstské radnici Jiří Thýn, absolvent ateliéru fotografie VŠUP.

S. Wildová

NEJNOVĚJŠÍ OBCHODNÍ CENTRUM V PRAZE

160 obchodů s hypermarketem

1600 parkovacích míst ZDARMA

Dětský koutek a hřiště

Nejmodernější fitness centrum s plaveckým bazénem

Unikátní střešní park s kluzištěm, a interaktivními hudebními nástroji

Bruslení pro veřejnost ZDARMA

Vedle O₂ areny | Českomoravská

TADY ŽIJEŠ

www.galerieharfa.cz

galerie HARFA